

Ko može da učestvuje u kampanji?

Da biste učestvovali u kampanji "Za manje smeća" morate imati između 12 i 21 godinu, što znači učenici VII i VIII razreda osnovne škole, srednjoškolci kao i mlađji studenti.

Kako da se registrujete za kampanju?

Vaša škola, fakultet ili omladinska grupa mogu se registrovati na internet stranici: www.youngreporters-wrigley.org, kao i kod nacionalnog operatera Mladih ekoreportera.

Kako da postavite radove?

Da biste postavili članak, fotografiju ili video zapis, Vaša škola ili fakultet mora biti registrovana, baš kao i Vi, a onda morate da kreirate sopstveni profil. Pratite uputstva ...

Kako da učestvujete u kampanji?

Učenici / studenti koji učestvuju u kampanji mogu da rade individualno ili u grupama, a putem linka "YRE Connect" mogu saradivati sa drugim školama koje su u kampanji.

LITTER LESS CAMPAIGN
Young Reporters for the Environment / Wrigley Company Foundation

Home About YRE The Campaign Litter Articles Contact

JOIN NOW THE LITTER LESS MISSION!
REGISTER AND PARTICIPATE AS A YOUNG REPORTER FOR THE ENVIRONMENT.

VIDEOS PHOTOS ARTICLES

Next Green Journalist

Young Reporters Connect

WRIGLEY Company Foundation

LAST VIDEO

LAST PHOTO

www.youngreporters-wrigley.org

WRIGLEY

Company Foundation

Fondacija kompanije Wrigley ima za cilj unapredjenje zdravlja ljudi i naše planete kroz inicijative održivog razvoja. Od svog osnivanja 1987. godine do danas, fondacija je donirala više od 50 miliona dolara nevladinim i dobrotvornim organizacijama za unapređivanje uslova života u svijetu.

Kompanija Wrigley je lider u proizvodnji široke palete slatkiša uključujući žvakaće gume, karamele, bombone i lizalice. Kompanija ima svoje pogone u više od 40 zemalja koji se distribuiraju u više od 180 zemalja na planeti. Tri brenda "Spearmint", "Juicy Fruit" "Altoids" postoje više od 100 godina, a među popularne proizvode spadaju i: "Doublemint", "Life Savers", "Skittles", "Big Red", "Winterfresh", "Extra", "Starburst", "Orbit", "Airwaves", "P.K.", "Cool Air" and "5™". Sjedište kompanije Wrigley je u Čikagu, a posluje kao podružnica kompanije Mars, Inc. jednog od svjetskih lidera u proizvodnji slatkiša i hrane za ljubimce.

Rokovi kampanje "Za manje smeća"

1. novembar 2011: Kampanja „Za manje smeća“ u Programu Mladih ekoreportera se lansirala u pet pilot zemalja (Crna Gora, Kanada, Francuska, Njemačka, Rumunija).

1. decembar 2011: Škole se registruju na internet stranici/u bazu podataka. Novinarske legitimacije Mladih ekoreportera se izdaju učenicima

1. decembar 2011 – 1. april 2012: Istraživanje mladih ekoreportera lokalnog problema smeća
22. april 2012: novinarski radovi se postavljaju na internet stranici/bazu podataka kampanje „Za manje smeća“; tokom Nedjelje planete (17-24. april) nacionalni žiriji Mladih ekoreportera biraju nacionalne pobjednike kampanje

1. maj – 1. jun 2012: Izdaju se saopštenja za javnost i organizuju svečanosti za nacionalne pobjednike kampanje „Za manje smeća“

1. jun 2012: Međunarodni žiri Mladih ekoreportera bira međunarodne pobjednike.

5. jun 2012: Izdaje se saopštenje za javnost i organizuje se svečana dodjela nagrada kampanje „Za manje smeća“ za međunarodne pobjednike na ili uoči/nakon Svjetskog dana zaštite životne sredine (5. jun)

polovina oktobra 2012: Međunarodna misija Mladih ekoreportera.

Young Reporters
for the environment

da li znate ?

Potrebno je mnogo vremena prije nego što smeće nestane iz životne sredine.

Slijede primjeri koliko je vremena potrebno da se neko smeće razgradi: kora od banane - 3 mjeseca, papir - 6 mjeseci, opušci od cigareta - 2 do 5 godina, plastične kese - 10 do 30 godina, žvaka - 20 do 25 godina, limenka od aluminijuma - 200 do 400 godina.

www.mladi-ekoreporteri.org.me

nacionalni koordinator: Saša Karajović (069 05 05 44) sasha.karajovic@gmail.com
Benovo 36, 85 330 Kotor IT podrška: Petar Djurić, logistika: Janko Poček

NEWSLETTER

2011/12

u ovom broju:

- najava nove kampanje za mlade ekoreportere u crnoj gori
- pilot projekat u pet zemalja za omladince i studente
- prijava i razmjena radova preko posebne internet stranice

NVO "EKOM - Udruženje za ekološki konsalting u Crnoj Gori" od 1. novembra 2011. godine u našoj zemlji pokrenuo je kampanju "Za manje smeća" (Litter Less) kroz program "Mladi ekoreporteri" (Young Reporters for the Environment) Fondacije za ekološku edukaciju (FEE), a uz podršku Fondacije kompanije Wrigley.

Smeće je jedan od vizuelno najjačih ekoloških problema sa kojim se mladi sreću u svom okruženju. Uz podršku Fondacije kompanije Wrigley, EKOM će se uključiti u edukaciju mladih i moći će da ih poduči kako da umanje ovaj problem, ali na zabavan i savremen način.

Mladi ekoreporteri će analizirati i opisati problem otpada u svojoj sredini, npr. kako on utiče na biljni i životinjski svijet, odnosno zdravlje ljudi. Kroz svoje radove (fotografije, članke ili video klipove) ukazaće na razmjere problema ali i na moguća rješenja kako da se smanji količina smeća. Njihov rad ocjenjivaće nacionalni žiri, a pobjednici će se takmičiti i za međunarodna priznanja. Do dva učenika iz najboljeg domaćeg projekta učestvovalaće na trodnevnoj međunarodnoj istraživačkoj misiji tokom 2012. godine, gdje će mladi ekoreporteri istražiti određeni problem smeća i o tome pripremiti poseban novinarski osvrt.

Mladi ekoreporteri (Young Reporters for the Environment) je jedan od pet programa Fondacije za ekološku edukaciju (FEE), koji je osmišljen za učenike od 12 do 21 godine.

EKOM - Udruženje za ekološki konsalting u Crnoj Gori, kao punopravni član FEE, od 2008. godine organizuje program Mladi ekoreporteri u našoj zemlji.

ZAŠTO TEMA "ZA MANJE SMEĆA"

Kada sa učenicima počne da se radi na pitanjima životne sredine onda je pitanje smeća odlična početna tačka. Vidljivo je, a poboljšanja se lako uoče.

Uključivanje učenika u kampanju „Za manje smeća“ ih uči da mogu pomoći u pronalazjenju rješenja i da imaju moć da mijenjaju svoju životnu sredinu i ponašanje i stavove drugih.

DEFINICIJA SMEĆA

Smeće može da se prepozna na više načina. U ovoj kampanji smeće se definiše kako slijedi:

“Smeće je otpad koji se nalazi na pogrešnom mjestu”

Smeće obuhvata i sintetičke materijale, koji su povezani sa pušenjem, jelom i pićem; kao i materijale koji će se na kraju raspasti, kao što su otpaci od hrane i pseći izmet.

(Izvor: internet stranice Eko-škola Škotske I Eko-škola Britanije)

IZVORI SMEĆA

- Vozači koji bacaju smeće kroz prozore
- Pješaci koji bacaju smeće na ulicu ili pješačke staze
- Smeće pored puta nastalo od otkrivenih tereta, a vjetar može lako odnijeti sa kamiona, auta i prikolica
- Otpad iz domaćinstva i smeće koje nosi vjetar i razvlače životinje koje čeprkaju po neosiguranim stvarima
- Komercijalni otpad može postati smeće ukoliko nije osiguran dobrim poklopcem ili teretom
- Smeće od građevinskih radova
- Smeće koje za sobom ostavljaju ljudi posle piknika
- Veliki događaji koji uključuju mnogo ljudi mogu stvoriti veliku količinu smeća
- Nelegalno odlaganje otpada
- Namjerno ili bacanje smeća koje postaje navika, zbog lijenosti ili kao znak bunta

ZAŠTO LJUDI BACAJU SMEĆE

Ukoliko se shvati zašto ljudi bacaju smeće može se pomoći da se problem smeća zaustavi.

Razlozi zbog kojih ljudi bacaju smeće mogu biti:

- Lijenost (Više od pola bačenog smeća se pojavljuje u okviru pet metara od kante za otpatke)
- Namjerno bacanje smeća (Često smeće nije samo ostavljeno, već je i postavljeno na odabranim mjestima)
- Loš dizajn i lokacije kanti za otpatke
- Nedovoljno kanti za smeće
- Nepostojanje pepeljara
- Navika i zaboravnost ...

WRIGLEY
Company Foundation

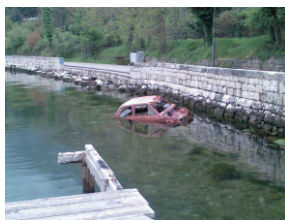
najbolji radovi mladih ekoreportera crne gore na temu smeća od 2008. do 2011. godine

Sladjana Ivanović, IV razred
(mentor: prof. Sanja Bulatović)
Gimnazija „Slobodan Škerović“, Podgorica

MODERNA UMJETNOST?

Da li su kontejneri premali za kabasti otpad ?!

Prizor sa slike ne pokazuje baš visoku ekološku svijest, i ne govori o našoj brizi za priobalje - ni opštinskih službi, ali ni građana ...

Dragan Gros
IIa Srednja pomorska škola, Kotor
(mentor: prof. Vesna Nenadov)

& medjunarodna nagrada za kreativnost 2008.

Ekološka kuhinja

Zanimljiva ideja „ekološke“ kuhinje! Ipak, DA li zadovoljava SVE standarde?

**Jelena Maslovar
Lea Proročić**

III razred, Gimnazija Kotor
(mentor: Fikreta Adrović)

& II nagrada na medjunarodnom konkursu 2009.

kategorija : EKO-FOTOGRAFIJA

DUG ŽIVOT

Ivan Čojbašić, III razred
(mentor: prof. Sanja Bulatović)
Gimnazija „Slobodan Škerović“, Podgorica

& I nagrada na medjunarodnom konkursu 2011.

KAKAV JE UTICAJ SMEĆA?

Smeće može štetno djelovati i stvoriti probleme ljudima, biljkama i životinjama, cijelom našem okruženju.

Evo nekih od primjera uticaja:

- Smeće je prijetnja javnom zdravlju
- Otpaci od hrane mogu privući insekte i glodare, koji šire zarazu.
- Nagomilano smeće od papira i opušaka mogu izazvati požare
- Opušci od cigareta i plastika su nađeni u stomacima riba, ptica i kitova, koji su ih greškom pojeli umjesto hrane
- Smeće štetno utiče na naše vode
- Oko 80% otpadaka u morima potiče iz kopnenih izvora. Prema UNEP-u, 6,4 miliona tona smeća godišnje završi u okeanima.
- Životinje se mogu zaglaviti ili otrovati smećem u svojim staništima.
- Uklanjanje smeća iz životne sredine svakoga košta novca
- Smeće privlači smeće
- Smeće šalje poruku da ljude nije briga za životnu sredinu i da je prihvatljivo bacati smeće

“CRNE TAČKE” SA NAJVIŠE SMEĆA

Evo najčešćih „crnih tačaka“ sa najviše smeća:

- Centar grada
- Šoping centri
- Put do škole / fakulteta
- Ograde oko školskih dvorišta
- Mjesta za prodaju „brze hrane“
- Cvijetne leje
- Igrališta i parkovi
- Kanali, rijeke i jezera
- Autobuske i željezničke stanice
- Parkirališta

MOGUĆA RJEŠENJA ZA MANJE SMEĆA

Postoji mnogo jednostavnih načina za smanjenje smeća:

- Kontaktirati biznise koji prodaju ono od čega se pravi smeće kako bi se pokušala smanjiti ambalaža
- Uvijek provjerite da li vaše smeće završi u korpi za otpatke, a ne pored nje
- Ponesite svoje smeće kući nakon piknika
- Pokupite ili počistite smeće, nemojte ga spirati u odvođe, odnosno bacati u potoke i rijeke
- Spakujte užinu u plastične činjice i flaše za vodu koje možete ponovo koristiti
- Nemojte bacati travu ili lišće u slivnike gdje trule i čine izvor za cvjetanje algi
- Uvijek odložite nepotrebne hemikalije na odgovoran način - nemojte ih sipati u slivnike ili kanalizaciju
- Koristite platnenu kesu (ceger) kada idete u trgovinu
- Uvijek ponesite kesu za smeće kada šetate vašeg psa

više na internet stranici: www.youngreporters-wrigley.org